

АДМИНИСТРАТИВНО И ИКОНОМИЧЕСКО РАЗВИТИЕ НА ДРЯНОВО ПРЕЗ 60-70-ТЕ ГОДИНИ НА XIX ВЕК ПО ДАННИ ОТ ВЪЗРОЖДЕНСКАТА ПРЕСА

Стефана Вълчева

Темата за Дряново във възрожденския периодичен печат не е изследвана в специална публикация. Маньо Стоянов поставя отделни аспекти от нея, но без детайлно да ги изяснява в проучванията си за българската възрожденска книжнина¹. В отделни статии за историята на Дряново някои автори² също се позовават на информацията и тезите на възрожденските журналисти, без да цитират източниците. Този подход те прилагат главно при биографиите на популярни местни дейци и при описание на националнореволюционните прояви, като посочват или преразказват факти, които от години са в научно обръщение. Рядко се коментира тяхната достоверност и се привличат нови исторически извори. Многобройните препечатки на добре известните данни, при това без да се прави опит за задължителните анализи и изводи, както и необходимостта да се разширят проучванията върху икономическото развитие на Дряново през 60-70-те години на XIX в. и на административните реформи и отношението на населението към местната управа, наложи отново да се изследват тези въпросите въз основа на възрожденската периодика. При разработката се използват не само сведенията в дописките от Дряново, а и кратки, но изключително любопитни, до момента неизползвани, новини, бележки, реклами и редакционни съобщения.

През 50-70-те г. на XIX в. според д-р М. Стоянов³ в седем издания (сп. „Смесна китка“, в. „Българска пчела“, в. „Право“, в. „Македония“, сп. „Училище“, сп. „Слава“ и сп. „Читалище“) са обявени спомоществатели и абонати от Дряново. Дописките и редакционните бележки допълват известните факти: в 1857 г. тук изпращат „Цариградски вестник“, който е дарен на „градища и села, гдето знаем да има черква и училище“⁴. Учителят Христо Максимов х. Христов/ич/, търговецът в Тулча Христо П. Ботев-Дряновски от с. Ганчовец и архимандрит Максим Райкович в Галац плащат 39 екземпляра от сп. „Духовни книжки за поучение на всяк християнин“⁵, а дряновското читалище „Общий труд“ е абонат на в. „Турция“ през 1872-1873 г.⁶ Познати на дряновци са и сп. „Мирозрение“ и в. „Народност“. Дарител на „Мирозрение“ е х. Минчо Станев х. Цачев, търговец във Велико Търново⁷, който е абонат и на „Цариградски вестник“⁸, а в. „Народност“ е обявен, че може